Štev. 185. V Trstu, v torek, dne 4. avgusta 1914 Leto XXXIX

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj, ob ponedeljkih ob 8 dopoldne.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstr. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinosti". — Tisk tiskarne „Edinosti", vpisane zadruge z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto . . . . . K 24·—
za pol leta . . . . . „ 12·—
za tri mesece . . . . . „ 6·—
Za nedeljsko izdanje za celo leto . . . . . „ 5·20
za pol leta . . . . . „ 2·60

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti" se prodajajo po 6 vinarjev zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na millimetre v širokosti ene kolone

Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov . . . . . mm po 10 vin
Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov . . . . . mm po 20 vin.
Oglasi v tekstu lista do pet vrst . . . . . K 5·—
vsaka nadaljna vrsta . . . . . „ 2·—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev

Oglase sprejema inseratni oddelek „Edinosti". Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti". — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inseratni oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnohranilnični račun št. 841.652.

Nemci zasedli Čenstohov in Kališ in bombardirajo Libavo

Mobilizacija v Turčiji in Italiji. - Z avstrijsko-srbskega bojišča ni nikakih vesti.

Francozi vdrli v nemško ozemlje in zasedli več obmejnih krajev.

BERLIN, 3. (Kor.) **Mala križarka »Augsburg« poroča ob 9 zvečer: Bombardiram rusko vojno pristanišče Libava. Nahajam se v boju z neko sovražno križarko. Položila sem podmorske mine. Vojno pristanišče Libava gori.**

Nemci zasedli Čenstohov in Kališ.

BEROLIN 3. (Kor.) **Nemške čete so zasedle mesti Čenstohov in Kališ.**

BERLIN, 3. (Kor.) **»Wolfov urad« poroča: I. bataljon pešpolka št. 155 z oddelkom strojnih pušk in ulanski regiment št. 1 sta danes zjutraj zasedla mesto Kališ.**

BERLIN 3. (Kor.) **»Wolffov urad« poroča: Nemške obmejne čete so danes po kratkem boju pri Lublinici zasedle Čenstohov. Tudi Bendzin in Kališ so zasedle nemške čete.**

Ruski odgovor nezadovoljiv.

BERLIN 3. (Kor.) Po poročilu merodajnih krogov, je bil ruski odgovor na nemški ultimatum izogibajoč in nezadovoljiv.

Ruski veleposlanik Sverbejev odpotoval iz Berlina.

BERLIN, 3. (Kor.) **Ruski veleposlanik Sverbejev je danes ob pol 12 dopoldne odpotoval iz Berlina.**

Francozi udrli v nemško ozemlje.

BERLIN 3. (Kor.) **»Wolffov urad« poroča: Dočim še noben nemški vojak ni prestopil francoskega ozemlja, so po uradnih poročilih Francozi pred vojno napovedjo, stotnija za stotnijo, prekoračili nemško mejo in zavzeli kraje Gottesthal, Metzeral, Markirch in Schluchtpass. Dalje so se Francozi pregrešili proti mednarodnemu pravu s tem, da je odšlo več francoskih avijatikov preko Belgije in Nizozemske v Nemčijo.**

Francoski zdravnik poskušal zastrupiti studence.

METZ 3. (Kor.) **Neki francoski zdravnik je poskušal včeraj s pomočjo dveh preoblečenih francoskih oficirjev zastrupiti neki studenec s koleričnimi bacili. Bil je na mestu ustreljen.**

Kršenje mednarodnega prava po Francozih.

BERLIN, 2. (Kor.) Nadaljno obmejno prekršitev so zagrešili Francozi dne 1. avgusta v neki prelazni kotlini. Obstreljevali so nemške pozicije. Zaznamovati ni nobenih izgub.

Francoska zbornica.

PARIZ 1. (Kor.) »Agence Havas« poroča: Zbornica je bila sklicana za torek mesto pondeljek, da zamorejo prispeti poslanci pravočasno v Pariz.

Moratorij na Francoskem.

PARIZ 1. (Kor.) Kakor poroča »Temps«, je izdalo finančno ministrstvo odlok, s katerim se podaljšuje moratorij do 31. avgusta.

Amnestija političnih zločincev v Franciji.

PARIZ 3. (Kor.) »Agence Havas« poroča: Na popoldanski seji ministrskega sveta je bilo sklenjeno pomiloščenje vseh političnih zločincev in razveljavljenje vseh odredb glede razpuščanja in ustanavljanja kongregacij.

Proglas na francoski narod.

PARIZ, 1. (Preko Berna K.) »Agence Havas« javlja: Predsednik republike in člani vlade so sklenili, da naslovijo nastopni oklic na francoski narod:

Nekoliko dni sem se je položaj v Evropi znatno poslabšal. Ukljub prizadevanjem diplomacije je horizont otemnel. V tej uri mobilizira več držav svoje vojne sile. Cele dežele, ki so varovane po nevtraliteti, so menile, da morajo iz previdnosti izdati to odredbo. V lasti, katerih konstitucijonalna ali militaristična zakonodaja ni slična naši, so brez dekreta za mobilizacijo začele in nadaljevale priprave, ki so isto kakor mobilizacija in jih izvajajo. Francija, ki je pokazala svojo volje za mir, ki je v tragičnih dneh dajala Evropi izgled pameti, je pomnožila po tem svoja prizadevanja za ohranitev svetovnega miru. Pripravljajoč se na vsako možnost, je sedaj ukrenila prve odredbe, ki so neizogibno potrebne za varstvo svojega ozemlja, ali naša zakonodaja nam ne dovoljuje, da bi brez izdave mobilizacijskega dekreta napravila te pri prave popolne. V polni meri zavedajoč se odgovornosti, ki bremeni na nas, zamujali bi sveto dolžnost, ako bi pripuščali brezbrižno, da se stvari razvijajo dalje. Vlada je ravnokar izdala dekret, ki je postal potreben po položaju. Mobilizacija in vojno stanje se kažeta ob sedanjih okolnostih kot najboljše sredstvo za varovanje miru na časten način.

Navdahnjena z vročo željo po mirni rešitvi krize, je vlada ukrenila sedanje previdnostne odredbe in bo nadaljevala svoja diplomatična prizadevanja. Goji nado do vspeha. Vlada računa s treznostjo svojega plemenitega naroda, da se ne uda neopravičenemu razburjenju. Gotovo je, da ga ni v tej uri niti enega, ki ne bi bil pripravljen, izpolnjevati svojo dolžnost. Ni strank, ampak sedaj je večna Francija, mirna in odločna Francija. Sedaj je samo domovina pravic in pravičnosti, zložna v miru, paznosti in dostojanstvenosti.

Naznanilo Izvolskega o rusko-nemški vojni.

PARIZ, 3. (Kor.) Ruski veleposlanik Izvolski se je včeraj ob 11 ponoči podal v ministrstvo za zunanje zadeve, da obvesti ministrskega predsednika in zunanjega ministra Vivianija, da je Nemčija napovedala Rusiji vojno.

Vrvenje v Berlinu.

BERLIN, 2. (Kor.) V mestu vlada živahno vrvenje. Povsod je videti vojaštvo in mobilizirance, ki odhajajo na kolodvore, okrog njih pa velikanske mase ljudstva, ki jim prirejajo viharne ovacije. Na kolodvorih vlada kljub silnim navalom popolen red Vojaštvo in množice so silno navdušene. Povsod je slišati klice zgražanja nad postopanjem Rusije. Posledice mobilizacije je že opaziti v prometu in mestnem gibanju. Električne cestne železnice so ustavile promet. Občutiti je že pomanjkanje avtomobilov in prevozil. Posamezna gledališča so radi vpoklicanja osobja že ustavila vse predstave. Vrhovno poveljstvo je izdalo stroge predpise proti poizkušenemu draženju živil.

Promet v Parizu. - Nemci se vračajo domov.

BRUSELJ 3. (Kor.) »Agence Havas« poroča, da je doznala od nekega včeraj iz Pariza se povrnivšega Belgijca, da v Parizu ne vozi noben avtobus več in le malo vlakov. Od 6. ure zjutraj naprej se ne izdajejo več vozni listki. Veliko Nemcev, moških, ženskih in otrok čaka na severnem kolodvoru, da sestavijo vlak, ki jih naj popelje do meje.

BRUSELJ 3. (Kor.) Okolu 1000 Nemcev, ki so bili deloma naseljeni v Parizu in ki so podvrženi vojaškemu naboru, se je odpeljalo danes od tukaj naprej. Mnogobrojna množica Nemcev se je zbrala na severnem kolodvoru, prepevala patrijotične pesmi ter pozdravljala odhajajoče s Hoch - klici.

Nemški državni zbor.

BERLIN, 2. (Kor.) Zbornici, ki se sestane jutri, bo predložena cela vrsta zakonskih osnov o finančnih, pravnih in gospodarskih vprašanjih, med njimi potrebščine za armado, ustanovitev posojilniških blagajn glede zboljšanja kreditnih potrebščin, dalje glede podaljšanja rok meničnega in čekovnega prava, predloga proti izkoriščevanju občinstva od strani trgovcev s predmeti dnevne potrebe in predloga glede zvišanja podpor rodbinam vpoklicanih vojakov.

Orožarna v Heristalu prodala Nemcem orožje.

BRUSELJ 3. (Kor.) Nacionalna orožarna v Heristalu pravi, da je trditev nekega belgijskega lista, češ da je orožarna v zadnjih dneh odposlala več orožja in municije preko nevtralne točke Moresnet na Nemško, izmišljena.

Manifestacije v Nemčiji.

BERLIN 2. (Kor.) Cesar Viljem je naznanil berlinskemu nadžupanu, da so patrijotične manifestacije zadnjih dni izraz patrijotičnega mišlenja in navdušenja. Prepričan je, da zamore računati na zvesto mišljenje berlinskega meščanstva vseh slojev in to tudi v najresnejših časih. Treba pa je, da se cesarju v njegovem delovanju za dobrobit naroda ne moti. Radi tega naj bo dolžnost vseh meščanov, da opuste vsako zbiranje in manifestacije v bližini grada.

Maša pred Bismarckovim spomenikom.

BERLIN 2. (Kor.) Pred Bismarckovim spomenikom se je vršila danes opoldne služba božja, ki ji je prisostvovala velikanska množica ljudstva. Slavnost je bila jako vzvišenega značaja.

Povratek virtenberškega kralja.

STUTTGART, 2. (Kor.) Kralj se je vrnil zvečer iz Friedrichshafena. Istotako prispe danes iz Gmundna armadni nadzornik, vojvoda Albreht virtenberški.

Mobilizacija v Italiji.

RIM, 3. (Kor.) Kakor poroča »Agenzia Stefani«, je bila poklicana prva kategorija letnikov 1889 in 1890 armade in letnika 1889 in 1890 mornarice. Dalje so bili vpoklicani podčastniki sedmih letnikov, strojniki, krmarji in elektrostrojniki mornarice, kakor tudi vse obmejno brzojavno osobje.

RIM, 3. (Kor.) **»Agenzia Stefani« objavlja sklep ministrskega sveta, v katerem se poudarja, da se nahajajo nekatere evropske velesile v vojnem stanju in da hoče živeti Italija z vsemi vojskujočimi se državami v miru. Vlada in državljani kraljestva so dolžni, da varujejo dolžnosti nevtralitete.**

Italija ostane nevtralna.

RIM, 2. (Kor.) »Tribuna« poroča: Nemški veleposlanik Flotow se je podal danes dopoldne v zunanje ministrstvo in je oficijalno naznanil ministru za zunanje zadeve, marki di San Giuliano, da je nastopilo med Nemčijo in Rusijo vojno stanje. Di San Giuliano je vzel to na znanje z izjavo, da ostane Italija v smislu zvezne pogodbe nevtralna. Minister je dal tudi izraza čustvom za Nemčijo in Avstrijo.

Glede sedanjih odnošajev med Francijo in Nemčijo ni podal nemški veleposlanik nikakih izjav.

Turčija ostane nevtralna, a mobilizira.

CARIGRAD 2. (Kor.) **Turčija je uradno naznanila, da hoče ostati nevtralna in je odredila delno mobilizacijo.**

CARIGRAD 2. (Kor.) **Mobilizacijska proklamacija izjavlja, da mora iti vsled mobilizacije vsak vojak v vojake. Prvi mobilizacijski dan je določen za jutri, ponedeljek.**

CARIGRAD 2. (Kor.) Delna mobilizacija je bila sklenjena na seji ministrskega sveta. Tozadevna proklamacija je bila v Carigradu že proklamirana. Povsod se zbirajo po mestu velike gruče, ki se živahno razgovarjajo o sklenjenih odredbah.

Od danes naprej je bila uvedena cenzura inozemskih brzojavk. Vlada pripravlja odredbe glede podraženja živil. Sladkorne in petrolejske cene so že znatno povišane.

CARIGRAD 1. (Kor.) Na zborovanju zastopnikov bank in trgovinske zbornice, ki so mu prisostvovali tudi zastopniki vlade, je bilo sklenjeno, da se predloži zbornici nujni predlog glede proglasitve enomesečnega moratorija.

Obsedno stanje v Turčiji.

CARIGRAD, 3. (Kor.) **Nad vso državo je proklamirano obsedno stanje. Turške ladje v Črnem in Egejskem morju, so ustavile svej promet.**

CARIGRAD, 3. (Kor.) Dogodki v Evropi in pa mobilizacija turške armade, ki je bila naznanjena z bobnanjem še tekom noči, so vzbudili tu velikansko vznemirjenje.

Turška borza zaprta.

CARIGRAD, 2. (Kor.) Tukajšnja borza ostane do nadaljnega zaprta.

Turška zbornica.

CARIGRAD, 2, (Kor.) Na današnji seji zbornice je prečital notranji minister sultanov dekret, ki pravi: Ker je zavzela avstrijsko-srbska vojna splošni značaj in ker je zbornica dovolila razne važne zakone, se zasedanje parlamenta zaključi.

Zbornični predsednik Halil je imel nato kratek nagovor, v katerem je poudarjal, da morajo v tem težkem trenotku storiti vsi muslimani svojo dolžnost. Stati morajo zvesto ob strani prestola in posvetiti svoje moči obrambi domovine.

Z avstrijsko-srbskega bojišča.

DUNAJ 3. (Kor.) **Na bojišču se včeraj ni zgodilo nič posebnega. Bojne čete se po danih jim načrtih zbirajo, ne da bi prišlo do kakih posebnih prask. V očigled občemu stanju sicer res ni računati na poročila z bojišča, vendar se od uradne strani dvakrat na dan poroča, da se ni nič posebnega zgodilo, da bi javnost ne mislila, da se njeni radovednosti, ki je v takih trenotkih povsem umljiva, ne mara morda ustreči. V časih, ko je vse tako napeto, se morda počasni pojavi dogodljajev, da celo dejstvo, da se po več dni ne zgodi ničesar, marsikomu čudno zdi, zato tudi vse, kar sliši, rad veruje. V sedanjem stoletju ljudske izobrazbe pa je vendar treba prisojati vsakemu toliko samostojnosti, da ne veruje slepo vsaki govorici, le če mu jo kdo pove s pristavkom, da jo je doznal iz zanesljivega vira ali od kompetentne strani. Tudi je neovrgljivo dejstvo, da v vojnem času stroga cenzura lahkovernost povspešuje, vendar je treba ponovno in posebno povdarjati, da se ta cenzura dostaje samo strogo vojaških odredb. Poročila o resničnih dogodkih se pa občinstvu takoj in tako poročajo, kakor so se zgodili.**

DUNAJ 3. (Kor.) Z avstrijsko-srbskega bojišča ni nič posebnega poročati.

Tujci v Belgradu.

SOFIJA, 3. (Kor.) »Agence tel. Bulgare« poroča iz Niša: Zastopniki vseh velesil, izvzemši Rusije, so napravili včeraj pri ministrskem predsedniku Pašiću demaršo, v kateri so ga prosili, naj dovoli vsem v Belgradu živečim tujcem izhod iz mesta. Zastopniki so brzojavili svojim vladam, naj izvrše enak korak tudi na Dunaju. Tujci naj se spravijo na kak parnik in prepeljejo na ogrski breg Donave.

Srbska skupščina.

SOFIJA, 2. (Kor.) »Agence tel. Bulgare« poroča iz Niša: Srbska skupščina je razpravljala včeraj o moratoriju in vojnem kreditu. Moratorij ostane v veljavi do 60 dni po demobilizaciji. Skupščina je nato dovolila kredit 90 milijonov, od katerih je bilo takoj izdanih 60 milijonov. Skupščina bo dovolila še nekaj nujnih redlog, nakar bo najbrže odgodena.

Mobilizacija na Švedskem.

STOCKHOLM 3. (Kor.) Vojni minister je v varstvo nevtralnosti Švedske odredil mobilizacijo rezerve in teritorijalne armade na obrežjih kraljestva, dalje mobilizacijo čet na otoku Gotland in končno mobilizacijo vojnih garnizij za trdnjave. Dalje je bilo odrejeno predčasno vpoklicanje rekrutov, ki bi se morali javiti šele prihodnji mesec.

Priprave v Grčiji.

ATENE, 2. (Kor.) »Agence d' Athenes« poroča: Ministrski svet je pod predsedstvom kralja Konstantina natančno razpravljal o evropskem položaju in sklenil, da ostane na istem stališču kakor včeraj. Grška se v konflikt med Avstrijo in Srbijo ne bo vmešavala. Vlada je od danes naprej prepovedala izvoz zlata, goveje živine, premoga in moke.

Rumunija.

BUKAREŠT, 3. (Kor.) V »Universolu« nastopa podpredsednik zbornice Starc odločno proti protiavstrijskim demonstracijam in pravi: Manifestanti in žurnalisti, ki si žele protiavstrijske politike v Romuniji, naj nikar ne pozabijo, da so klici proti monarhiji, klici za Rusijo. Zato vprašuje, če so si manifestanti v svesti svojega početja. Tudi v slučaju, če bi bila rusko-srbska vojna lokalizirana, ne bi bile take demonstracije umestne. Če pa pride do velike vojne, potem Rumunija ne sme nikdar pozabiti, zakaj je priskočila Rusija Srbiji na pomoč. Vzrok ni toliko slovanska sentimentalnost kolikor uničenje Avstrije in sicer v smislu besede nekega ruskega državnika, da vodi pot v Dardanele preko Dunaja. Ta pot pa vodi istočasno tudi čez Romunijo. Če je Rumunija v zvezi z Rusijo, ji je izročena na milost in nemilost. Rusija je že ponovno skušala razdeliti Romunijo, a temu se je vedno uprla Avstrija, to je ona Avstrija, proti kateri se sedaj demonstrira. Mednarodna politika se ne sme delati s čustvi. Edinost Romunije je edino poroštvo za bodočnost dežele.

Glas avstrijskih Rumunov.

BUDIMPEŠTA 3. (Kor.) Sibinjski list »Gazeta Transilvanie« objavlja v št. 1. avgusta sledeči oklic državnega poslanca Teodorja Mihalyja:

Živimo v velikih in težkih časih. Sinovi naše očetnjave se nahajajo na bojišču. Rumunski vojaki bodo, kakor v preteklosti, brezdvomno tudi sedaj storili svojo polno dolžnost, v ponos naroda in zmagoslavne armade. Njegovo Veličanstvo, naš presvitli vladar, se bo lahko vnovič prepričal o tradicijonalni zvestobi in požrtvovalnosti pod habsburškim žezlom živečega rumunskega naroda. Rumunska mladina je novsod navdušena in hiti pod zastave, da prelije kri za domovino. Mi pa, ki smo ostali tu, smo istotako pripravljeni za vsako žrtev in spremljamo zgodovinske dogodke z največjim zanimanjem in željo, da bi se končali zmagovito. Upam in sem prepričan, da se bo naše korektno in premišljeno postopanje, ki je vredno našega naroda in rumunstva, kakor tudi hrabrost naših sinov na bojišču, vpoštevala in da si priborimo vse nam pristojne pravice, za katere smo se vedno borili le z zakonitimi sredstvi in s postavnim orožjem in za katere se bomo borili tudi še v bodočnosti. Vsegamogočni naj nam pomaga in prinese zmago.

Povratek princa Karla v Romunijo.

BERLIN, 3. (Kor.) Princ Karel Romunski, ki je služil v potsdamskem garderegimentu, se je odpeljal z avtomobilom v Rumunijo.

Nevtralnost Združenih držav.

WASHINGTON, 3. (Kor.) Združene države pripravljajo nevtralitetno izjavo, ki bo objavljena že jutri.

Prestolonaslednik v Pešti.

BUDIMPEŠTA, 2. (Kor.) Nadvojvoda Karel Franc Jožef in njegova soproga sta posetila včeraj popoldne bolnišnico Rdečega križa, pregledala natančno bolnišnico in izjavila svoje zadovoljstvo. V veliki množini zbrano občinstvo je priredilo nadvojvodski dvojici viharne ovacije. Nad 10 tisoč ljudi je priredilo med prepevanjem patrijotičnih pesmi sprevod po mestu. Klicali so cesarju, prestolonasledniški dvojici in armadi.

BUDIMPEŠTA 3. (Kor.) Predsednik državne zbornice pl. Boöthy je bil včeraj od prestolonaslednika sprejet v avdijenco. Prestolonaslednik se je zelo zadovoljno in laskavo izrazil o svojem sprejemu v Budimpešti. Povdarjal je nadalje, da mu je cesar naročil, da na vojsko odhajajočim vojakom sporoči cesarjev pozdrav, ljudstvu pa Najvišjo zahvalo na zvestobi, domoljubju in navdušenju za sveto stvar. Nadvojvoda je še pripomnil, da se cesar zelo veseli posetiti svoje zveste mažarske podanike in da stori to, hitro ko se mu ponudi prilika. Popoldan istega dne je sprejel nadvojvoda ministrskega predsednika grofa Tisza v avdijenco.

BUDIMPEŠTA 3. (Kor.) Prestolonaslednik Karel Franc Jožef je rešil v zgodnjih jutranjih urah celo vrsto nujnih zadev. Ob ¾7 se je podal z avtomobilom v vojašnice, da nadzoruje čete in je izjavil svojo popolno zadovoljnost in priznanje četam. Nadvojvodinja Zita se je peljala med tem v novo Ivanovo bolnišnico, kjer jo je sprejel budimpeštanski nadžupan in pa bolnišnično vodstvo. Nadvojvodinja si je bolnišnico natančno ogledala.

Potovanje parnika »Imperator« ustavljeno.

HAMBURG 31. (Kor.) Z ozirom na politični položaj, je parnik »Imperator« odpovedal svoj odhod iz luke, ki je bil namenjen za jutri.

Kardinal Lugari umrl.

RIM, 31. (Kor.) Kardinal Lugari, ki je bil že nekaj časa bolan, je danes popoldne umrl.

Rumunsko-bolgarski odnošaji.

BUKAREŠT, 3. (Kor.) Rumunska in bolgarska vlada ste, prešinjeni od iste misli, da napravite konec raznim obmejnim spopadom, odredili tozadevno vse potrebne odredbe.

Newyorška borza.

NEW-YORK 31. (Kor.) Newyorška borza za volno je bila ob 11.15 zaprta. Do prihodnjega dne ob 10 se ne bo vršil nikak promet. Ravnatelji efektnih borz so naznanili, da do nadaljnega ustavijo vsake dajatve. Danes ne bo na borzi nikakeg promet. Borza za kavo ostane zaprta do ponedeljka.

Nizozemska zbornica.

HAAG 31. (Kor.) Zbornica je bila sklicana za danes k seji.

Nemški general Blume, znani vojaški pisatelj, je preračunal, koliko vojaštva bi stalo v boju, ako bi Rusija potegnila s Srbijo in začela proti nam vojno.

Po njegovih poročilih, ki jih je posnel po ruskem generalu Ridigerju, se ceni vsa vojaška sila Rusije 6 milijonov 665 tisoč mož. Če se vpošteva še deželna bramba, ki je ima Rusija 1 milijon 443 tisoč mož, postavi Rusija na bojšče 7 milijonov in pol vojakov. Armada je razdeljena v vojnem slučaju v 37 vojnih korov s 59 infanterijskimi divizijami, 11 strelnih divizij in 11 samostojnih strelnih brigad. Poleg tega pride še 34 kavalerijskih divizij, med temi 10 kazaških. Deželna bramba ima 40 divizij, 20 prvega in 20 drugega vpoklica.

Ako bi vsa ta moč naenkrat nastopila proti nam in Nemčiji, bi bila seveda nevarnost, da nas ta sila premaga.

Ali pomisliti moramo, da je čisto izključeno, da bi Rusija to število vojaštva proti nam vrgla. Prvič mora imeti Rusija v Aziji veliko moštva, da varuje zasedene pokrajine v Aziji in na Kavkazu. Drugič je Rusija v notranjosti gnjila in zelo revolucionarna in mora imeti vedno polno vojaštva, da nemire zaduši. Ti dve okolnosti veliko število moštva doma vežeta.

Francija ima po najnovejših proračunih 5 milijonov in pol izvežbanih mož. Njena vojska obsega 22 armadnih zborov, od katerih sta dva v Afriki. Poleg tega ima 10 kavalerijki divizij.

Železnice, na katerih se ohrani delni osebni promet.

Ravnateljstvo c. kr. državnih železnic v Trstu je izdalo nastopni razglas o delni ohranitvi osebnega prometa na črtah v območju c. kr. državnoželezniškega ravnateljstva v Trstu, izključivši dalmatinske črte:

Vsled zaukazane splošne mobilizacije ostanejo od 6. avgusta dalje na črtah brez vojnega voznega reda nastopni vlaki v obratu:

Prvačina — Ajdovščina.

Iz Prvačine ob 9.10 predp., v Ajdovščino ob 10. uri 7 min.

Iz Prvačine ob 9.36; v Ajdovščino ob 10.26.

Ajdovščina — Prvačina.

Iz Ajdovščine ob 5.10 zj.; v Prvačino ob 5.54.

Iz Ajdovščine ob 5.31 zj.; v Prvačino ob 6.33.

Trst — Poreč.

Iz Trsta ob 5.46, v Poreč ob 12.42 pop.

Iz Poreča ob 2.50 pop., v Trst ob 9.45 zvečer.

Kranj — Tržič.

Iz Kranja ob 7.10 zj., v Tržič ob 7.57.

Iz Kranja ob 7.40 zveč., v Tržič ob 8.27 zvečer.

Iz Tržiča ob 5.56 zjut., v Kranj ob 6.38.

Iz Tržiča ob 2.28 pop., v Kranj ob 3.11.

Trebnje — Št. Janž.

Iz Trebnja ob 10.18 dop., v Št. Janž ob 11.13.

Iz Trebnja ob 8.34 zveč., v Št. Janž ob 9.31.

Iz Št. Janža ob 5.35 dop., v Trebnje ob 6.32 dop.

Iz Št. Janža ob 5.44 pop., v Trebnje ob 6.48 pop.

Ljubljana — Kamnik.

Iz Ljubljane ob 11.50 predp., v Kamnik ob 1.04 pop.

Iz Ljubljane ob 7.15 pop., v Kamnik ob 8.41 zvečer.

Iz Kamnika ob 5.30 dop., v Ljubljano ob 6.42 dop.

Iz Kamnika ob 1.30 pop., v Ljubljano ob 2.41 pop.

Rudolfovo — Bubnjarci.

Iz Rudolfovega ob 11. predp., v Bubnjarce ob 1.14 pop.

Iz Bubnjarcev ob 3.50 pop., v Rudolfovo ob 6.05 pop.

Rudolfovo — Straža — Toplice.

Iz Rudolfovega ob 10.55 predp., v Stražo - T. ob 11.15 predp.

Iz Straže - T. ob 5.37 pop., v Rudolfovo ob 5.55 pop.

Červinjana — Belvedere.

Iz Červinjana ob 5.38 predp., v Belvedere ob 6.16 predp.

Iz Červinjana ob 2.50 pop., v Belvedere ob 3.28 pop.

Iz Belvedere ob 6.26 predp., v Červinjan ob 7.03 predp.

Iz Belvedere ob 4. pop., v Červinjan ob 4.46 pop.

Pripomba. Od 5. avgusta naprej sledeči vlaki ne bodo več vozili:

Trst — Jesenice.

Iz Trsta ob 8.40 pop., v Jesenice ob 12.05.

Iz Trsta ob 5.30 pop., v Jesenice ob 9.08.

Iz Trsta ob 10.30 predp., v Jesenice ob 3.20.

Ljubljana — Jesenice.

Iz Ljubljane, gl. kol., ob 10.01 pop., v Jesenice ob 12.

Kanfanar — Pula.

Iz Kanfanara ob 6.15 predp., v Pulo ob 7.09.

Iz Pule ob 7.40 predp., v Kanfanar ob 8.47 predp.

Pula — Vodnjan.

Iz Pule ob 6.10 pop., v Vodnjan ob 6.38.

F. L. TUMA:

S samotnega brega.

Če se je šlo pri stavki za vprašanja osebne časti, delavnega časa ali koalicijske pravice in če so končali s polnim vspehom, je ta vspeh navadno trajen. Delavci so si priborili priznanje svojih pravic in svoje časti, za katero so se morali morda celo desetletje trdo boriti. Kar je bilo stavk započetih zaradi mezdnega gibanja, in če so končale ugodno za delojemalce, moramo biti pri opazovanju tega rezultata vedno zelo previdni, kajti vspeh je mnogokrat le navidezen, delavci varajo same sebe. Bernstein, v teh vprašanjih gotovo izkušen mož, pravi sam: »Die Lohnerhöhungen bringen oft ein Stück trügerischen Gewinnes und vermögen den Schwankungen des Arbeitsmarktes schwer Wiederstand leisten«.

Kakor igra danes časopisje v vsem javnem življenju — tako političnem, gospodarskem kot socijalnem — življenju važno in veliko vlogo, tako opažamo, da stoji velikokrat zapleteno tudi v te delavske boje in se postavlja — kakor je pač v zmislu njegove tendence — na stran podjetnikov ali na stran delavcev.

Tega seveda časopisju nihče ne more braniti. Kar smo hoteli mi, ni nič druzega, nego sledeča analiza:

S tem, da se postavlja časopisje polemično na to ali ono stran, veča trdovratnost in bojevitost kontrahentov, kar navadno ni v korist hitremu razvoju spornega vprašanja. Boj se podaljša, škoda na obeh straneh raste z vsakim dnem; končno pa je z vsem tako, da časopisje ne more resno premeniti izida tej gospodarski krizi, ker je ta v pretežnih slučajih dana koj v početku. Nič ne osupne obeh nasprotnikov bolj, kakor če zapazita, da se za njiju nihče bliže ne zmeni in da nikomur ne pritrdimo, kot da nas vse to nič ne briga.

Zadnji čas je bilo mnogo čitati besedo generalni štrajk. Mlad, pravzaprav šele šestleten pojav (Belgija 1902) in vendar se je o njem že tako mnogo govorilo in toliko pisalo, kakor ne še kmalu o taki stvari delavskega vprašanja. Iz te obile teorije in prakse, iz teh mnogih rezolucij in kontroverz, iz najrazličnejših člankov in knjig posnemamo sledeče:

Generalni strajki so dvojni: **strokovni in** politični. Slednji se dele zopet v **reformistične in revolucijonarne.**

Strokovni generalni strajk obsega vse delavce ene stroke v velikem delu ozemlja. V eni ali več držav. V politični generalni štrajk so zapleteni delavci vseh strok. Prvi je za stavkujoče ugodneji, ker jih lahko podpirajo delavci ostalih strok. Iz tega že sledi, da ne more noben politično strajk dolgo trpeti. No, to tudi ni v glavnem njegov namen. Aranžerji pričakujejo, da vsled splošne delavske stavke že v nekaj urah nastane taka kriza, da morajo krogi, proti katerim je bila akcija započeta, takoj odnehati. Strokovni splošni strajk trpi lahko tednov in celo mesecev.

Politična generalna stavka je manifestacija delavstva, ki nima z njih delavsko pogodbo nobene zveze. Pri tem splošnem strajku gre v resnici samo za politična vprašanja. Ko je vsled politike francoskega zunanjega ministra Delcasséja leta 1904 in 1905 pretila vojna med Nemčijo in Francijo, je zapretila Zveza francoskih sindikatov s splošnim štrajkom in pozvala obenem nemško centralo, da se ji pridruži v nameravani manifestaciji proti vojni, ki pa se je odzvala temu pozivu le v previdnih besedah. V zadnjih ruskih revolucijonarnih gibanjih so proglasili delavci za nekaj dni splošno stavko in ves promet, ves trg je počival za nekaj ur, nekaj dni.

Izbruhne lahko tudi kot izraz simpatije delavstva ene dežele politični borbi svojih tovarišev druge države.

Karakterizuje se politični generalni strajk po tem: sproži ga razmeroma majhna skupina, ki zasleduje zato energičen in jasen cilj. Po svojem bistvu je ekonomično orožje, ki vpliva mnogo močneje, nego parlamentarna akcija; služi socialni revoluciji in je njegovim zagovornikom edino možno sredstvo, s katerim se delavski stan osvobodi kapitalističnega jarma.

Politični generalni strajk se vrši lahko **mirno,** delavcem ni treba druzega, nego prekrižati roke, ali pa se poslužuje **nasilnih** sredstev, t. j. stavka se združi v vstajo: v Belgiji 1902, v Italiji 1904 in posebno v Rusiji 1904 in 1905.

Po cilijh, ki jih zasleduje, razlikujemo nadalje **reformističnega in revolucijonarnega.**

Doslej so bili še vsi politični generalni štrajki reformistični in niso presegali dobe enega tedna. Vspeh so imeli le tedaj, če so izbruhnili nenadoma in nepričakovano. Povsodi jih je podpiral večji ali manjši del buržoazije. Pri takem strajku gre le za reforme, za pridružitev novih pravic, za obrambo starih, za protest proti delovanju vlade tudi na zunaj (Delcassé).

Prvi je izbruhnil, kakor smo že omenili, v Belgiji leta 1902, ko je šlo proti ondotnemu pluralnemu volilnemu zistemu. Nekaj tednov kasneje v Švediji za splošno in enako volilno pravico, v aprilu 1903 na Holandskem proti novemu zakoniku, ki je hotel omejiti koalicijsko pravico delavcev, tridnevni generalni štrajk v Italiji septembra 1904 kot protest proti krvavemu izidu vmešavanja vladnih organov v lokalnem strajku Buggere in Castelluzze.

Reformistični generalni štrajk je torej — in v tem se razlikuje od revolucijonarnega — poskus proletarijata, izvojevati pri vladi svoje dežele zase kako stvar, in se v celoti ne obrača niti proti vladi kot taki, niti proti obstoječemu režimu te vlade. —

Namen revolucijonarnega političnega strajka je popolnoma drug: njegov cilj je popolni preobrat socijalne družbe. Ničesar reformirati, vse revolucijonirati. Njegova rdeča nit je popolna osvoboditev mezdnega delavca od kapitala in njegovega gospodstva. Njegov cilj je: v strokovnih zvezah zbrani delavci se polaste vseh gospodarskih in produkcijskih sredstev in jih ne vporabljajo več v zbiranju velikih kapitalov, ampak le v splošno korist človečanstva.

Domače vesti.

Od danes naprej prične izhajati »Edinost« dvakrat na dan. Popoldanska izdaja bo izhajala ob pol 6 zvečer. Ker radi raznih ovir in težkoč naročnikom popoldanske izdaje ne bomo pošiljali, bomo v jutranji izdaji vedno ponatisnili vse važnejše brzojavke.

Ponovno se opozarja na to, da bo vsled odrejene splošne mobilizacije na vseh glavnih in važnejših progah c. kr. avstrijskih državnih železnic ob 12 ponoči od srede, dne 5. avgusta na četrtek dne 6. avgusta, ustavljen vsak potniški promet. Promet za civilne osebe obstoji le še danes in jutri v sredo, istotako tudi za prtljago in sicer na sledečih progah z vsemi pripadajočimi stranskimi progami:

Dunaj - Amstetten - Selzthal -Trst - Pontabelj;

Dunaj - Amstetten - Solnograd - Inomost - Bux oz. Bregenc;

Dunaj - Solnograd - Bischofshofen - Beljak - Trst;

Dunaj - Passau;

Dunaj sev. zap. kol. - Dečin n. L. vštevši Prago;

Dunaj sev. kolod. - Krakov - Lvov - Jekani in

Dunaj vzhod. kol. - Bruck - Budapešta.

Potniki morajo priti na svoje mesto do polnoči 5. na 6. avgusta, ker bi bili sicer izpostavljeni nevarnosti, da morajo izstopiti na kaki medpostaji.

Istočasno bo ustavljen ves promet za civilne potnike tudi za dunajsko mestno in zvezno progo kakor tudi na postaji Dunaj zap. kol. - Klein Schwechat - Heiligenstadt.

Smrtna kosa. Dne 2. t. m. je umrl za mrtvoudom po svoji izredni zmožnosti daleč na okrog znani c. kr. sodnik pri okrajni sodniji v Kpru, **g. Hilarij Hrobat.** Pokojnik je bil doma iz Dobravel pri Ajdovščini. Lahko mu zemljica! — Preostalim naše sožalje.

Razglas. C. kr. trgovinsko ministrstvo je odredilo z razpisom od 1. avgusta t. l. št. 34568 glede omejitve prometa s poštnimi nakaznicami v inozemstvo sledeče:

1.) Eden in isti odpošiljatelj sme enega in istega dne v inozemstvo odposlati le znesek, ki velja za **eno** poštno nakaznico v dotično deželo kot **najvišji dopustni znesek.**

2.) Izjema je dopustna le tedaj, ako odpošiljatelj na verojeten način, n. pr. predložitvijo faktur, nesaldiranih računov itd. dokaže, da je dolžan dotično plačilo v inozemstvu izvršiti. Ako smatra poštni urad ta dokaz za doprinešenega, sprejeti je vplačilo in predloženi dokazilni dokument na mestu, ki se ne da odločiti, krajevni in dne pečat pritisniti.

Ako nastanejo glede pravilnosti ali zadostnosti istih pomisleki, oziroma, ako poštni urad iz drugih vzrokov ne more presoditi, ali se gre za gorenjim pogojem zadostujoči dokument, je vplačilo odkloniti in odpošiljatelj na c. kr. poštno in brzojavno ravnateljstvo zavrniti. Istotako se postopa, ako obstoji utemeljeno domnenje, da namerava izognitev v tej naredbi navedenih omejevalnih določb.

3.) Ta naredba stopi takoj v veljavo.

Od c. kr. poštnega in brzojavnega ravnateljstva v Trstu.

Različne vladne odredbe. Uradna »Wiener Zeitung« je razglasila nastopne odredbe:

1. cesarsko naredbo glede prenosa oblasti politične uprave na vojskinega glavnega poveljnika (veljavno za Galicijo, Bukovino in dele Moravske in Šlezije);

2. Ministrsko naredbo, s katero se uveljavlja omejene policijske naredbe glede izdajanja potnih listov (veljavno v Galiciji, Bukovini in v delih Šlezije);

3. ministrsko naredbo o posesti orožja, municijskih predmetov in razstreljivnih snovi, kakor tudi za promet z istimi (veljavno v Galiciji, Bukovini in delih Moravske in Šlezije);

4. ministrska naredba o zaustavljanju delovanja porotnih sodišč (veljavno v Galiciji, Bukovini in v delih Moravske in Šlezije);

5. ministrska odredba, tičoča se omejenja paroplovnega obrata (veljavna za Primorje in Dalmacijo).

Železniški promet na državnih železnicah. Vsled odrejene splošne mobilizacije se splošni promet na glavnih linijah in važnejih stranskih linijah c. kr. avstrijskih državnih železnic ob 12. uri ponoči od srede 5. na četrtek 6. avgusta **popolnoma ustavi.**

Do tega časa se bodo civilni potniki sprejemali k vsem, doslej v obratu nahajajočim se osebe prevažujočim vlakom do tistih stacij, ki jih morejo potniki doseči do 12. ure ponoči od 5. do 6. avgusta.

Na razpolago potnikom so torej za povratek iz morskih kopališč ob Adriji, iz letoviščnih in turistovskih stacij avstrijskih alpskih dežel, kakor tudi iz Švice, potem za obrat v Nemčijo in iz Nemčije preko Solnograda, Passau-a, Tešina in Oderberga, kakor tudi v Galicijo, vsi v voznem redu vsebovani brzo- in osebni vlaki, a to z določilom, da mora biti cilj potovanja dosežen najkasneje o polnoči v noči med 5. in 6. avgustom.

Tiste stranske linije, na katerih se ohrani civilni promet tudi pozneje v polnem ali omejenem obsegu, so razglašene občinstvu na postajah v posebnih razglasih.

Z razglasitvijo mobilizacijskega ukaza je sprejemanje voznega in brzovoznega blaga ustavljeno.

V magazinih postaj ležeče blago, naj je bilo sprejeto, ali je je oddati, morajo stranke takoj odpeljati. Blago, ki ni bilo dvignjeno, se odda, ako se bo skladišče potrebovalo za vojaške svrhe, v kako skladišče ali kakemu spediterju, ali pa bo ležalo na postaji na planem. Blago, ki je na poti, se ne bo vozilo dalje, ampak se na v to določenih postajah odloži in zloži. Izvzeto od zaustave prevažanja je blago, določeno za kako vojaško oblast, pošiljatve za dobrovoljno zdravstveno oskrbovanje in režijsko blago za notranje železnice, dalje blago za oskrbovanje določenih večjih mest.

Stvari za aprovizacijo se bodo sprejemale v razmerju dopustnosti. Kot take so kurivo: oglje (za elektricitetne naprave, plinarne in oglje za hišno kurjavo), drva, petrolej, bencin, špirit; dalje nastopna živila: žito, moka, mleko, meso, masti, živeče živali, sol, sladkor, krompir, maslo, jajca, sočivje, pivo, vino; slednjič tudi prazne embalaže ob vračanju na postaje, od koder je bilo blago odposlano. Toda to blago se bo sprejemalo le tedaj, če odpošiljatelj predloži potrdilo dotične občinske oblasti ozemlja, ki se ima oskrbovati, da se pošiljatve potrebujejo za oskrbovanje.

Za razvoj obrata v aproviziranje je na razpolago primerno število vlakov, katerih vozni redi se pravočasno razglase na postajah.

Podružnica Zveze Jugoslovanskih železničarjev Trst I. naznanja, da se njena na 15. t. m. določena veselica vsled nastalih razmer odloži na poznejši čas.

Vprašanje oskrbovanja mesta z živili.

A v tem slučaju bo lahko poseglo vmes c. kr namestništvo: „Wiener Zeitung" od minule nedelje je namreč priobčila stroge določbe, glasom katerih se grozi s kazenskim postopanjem vsem onim, ki zahtevajo očividno pretirane cene za

PODLISTEK

Rdeči mlin.

Roman. - Spisal Xavier de Montépin.

„Ali mi hočete morda predlagati, naj umrem, samo da se pomirim", je vprašala Pavlina z zaničljivo ironijo.

„Gotovo ne", je odgovoril Lascars, „vendar vam morem dati nič manje popolno jamstvo miru, nego bi je dobili z mojo smrtjo"...

„Jamstvo miru?" je odgovorila mlada žena; „ali se res nadejate, da vam bom verjela?"

„Vi mi še ne verujete, to vem, ali kmalu mi boste morali verjeti; kajti prepričanje stopi pred vas jasno kakor solnčna luč".

Pavlina ni odgovorila, napravila pa je kretnjo, ki je jasno govorila: „Govorite!"

„Gospa markiza", je nadaljeval „Roland", vi veste, kdo sem"...

„In kako vem", je jecljala, povzdignivši oči k nebu. „Še vprašuje! Vem le predobro: „Vi ste najslabši, najbolj hinavski, najnesramneji človek"!

„O, le ne zamenjavati, prosim!" jo je prekinil nesramnež skoro veselim glasom. „Če se ne motim, so ti nekoliko živahni priimki naslovljeni na barona de Lascarsa, a ta ni nikakor tu v igri, ker je, kakor dobro veste, umrl v Ahenu. Mir njegovemu pepelu in ne brigajmo se več zanj! Sedaj gre za me, to je za vikomta de Cavaroc, neoporečnega plemenitaša, čegar plemstvo nič ne zaostaja za onim kralja in čegar neoporečna minolost kljubuje vsaki kritiki... Jaz sem vendar vikomte de Cavaroc! Vsa aristokracija Pariza me pozna in sprejema pod tem imenom. V koži tega častivrednega gospoda se počutim dobro, in ostanem v njej, če vam ni neprijetno. Če torej pravim „Cavaroc", izvolite ne slišati „Lascars".

X.

Cavarocov predlog — Lascarseva volja.

Roland je molčal za trenotek. Pavlina, ki je čula njegove besede, ne da bi jih bila razumela, se je vprašala v neopisnem srčnem strahu:

„Kaj nameruje ta človek? Kako novo infamijo snuje sedaj? Kako novo infamijo prinese zopet nadme po toliki sramoti in po tolikem trpljenju?"

Mesto da bi nadaljeval razgovor brez prekinjenja se je Lascars naenkrat oddaljil od gospe Herouville in se je približal na prstih enim vrat salona.

Tam se je ustavil, prisluškoval in se povrnil zopet k Pavilini z isto previdnostjo.

„Ne motim se, spoštovana markiza", je nadaljeval s tihim glasom:... „nekdo je za vratmi. Prisluškujejo. Meni pa je radi sebe in radi vas mnogo na tem, da nikdo ne sliši, kar vam povem in kar mi odgovorite. Ne pozabite torej mojega prejšnjega posvarila, brzdajte svojo duševno razvnetost, in če bi, kakor je to navadno pri ženskem spolu, občutili pot ebo oporekanja, oporekajte brez hrupa. Dajam vam, kakor vidite, dober izgled. Dobro bo, če bi ga slušali. Ali ste pripravljeni k previdnosti?"

Pavlina ni odgovorila.

„Vaš molk smatram kakor pritrjevanje in prehajam zato kar k namenu", je nadaljeval Lascars. „Torej brez vsacih ovinkov: nameravam oženiti se... Vi se temu čudite?" je vprašal Lascars smehljaje.

„Ne čudim se ničemur, kar prihaja od vas", je odgovorila Pavlina; „toda priznati mi morate, da se mi tak sklep zdi čuden"...

„Zakaj, ako izvolite?"

„Pozabljate"... je začela markiza.

„Da sem oženjen", je dopolnil vikomte, „ter da moja prva žena živi? Nu zdi se mi, da — če je moj spomin slab v tem pogledu — je tudi vašemu oporekati. Kako mislite o tem, draga markiza? Ali si nisva v tem precej enaka?"

„Vsako primero z vami zavračam najodločneje", je odgovorila Pavlina živahno. „Moja minolost je brez krivde, niti očitanje neprevidnosti me ne zadevlje, ker sem menila, da sem vsled vaše smrti postala svobodna in so bili v mojih rokah prividno neovržni dokazi mojega vdovstva".

„Da, brez dvoma", je nadaljeval Lascars, „vendar pa ta vaša nesrečna zmota prihaja v vpoštev pri vsakem računu in moj položaj je v vsakem pogledu ugodneji, nego vaš, ker sem vsled svoje lastnosti kot vikomte Cavaroc neoporečen neoženjenec in me nič ne ovira, stopiti zavestno pred oltar. Moja ženitev pa vam zagotovi popolnoma mirno bodočnost, kajti, čim sem svoje ime, ali marveč svoje nadeto si ime dal ženi, ne smem nobeni živi duši zaupati svoje skrivnosti, ne da bi se skupno z vami pahnil v pogubo... Ali umejete to, markiza?"...

„Umejem, da bi vam nov zločin naložil molk glede prej storjenih zločinov".

„Imenujte stvari, kakor hočete... ne bom se izpodtikal ob imenih. Vam mora biti mnogo na tem, da dobite jamstvo za večni molk, neprelomne diskrecije. Kakor sem vam že rekel, vam moja ženitev da to jamstvo v isti meri, kakor bi vam jo dala moja smrt...."

„Ne svojega miru, ne življenja si ne kupim za ceno samotnosti, za katero bi morala nositi soodgovornost, je odgovorila gospa d' Herouville. „Med nama dvema ne obstoji nikaka obveznost. Jaz ne morem vas za ničesar klicati na odgovor, istotako pa tudi vi mene ne.... Postopajte torej po svojej volji.... Sam svoj gospod ste. Ali, v kak namen mi zaupujete svoje načrte? Tega ne umejem."

„Čemu da vam govorim o svojih načrtih, onega markiza?" je nadaljeval Lascars v lahnem tonu in iz zelo pametnih razlogov.. Moji načrti se morejo izvesti le pod enim pogojem: da postanete vi moja zaveznica, ali da se vsaj ne obrnete proti meni..."

Pavlina je le s težavo udušila vzklik nevolje.

„Tega ste se nadejali!" je rekla s temnim glasom. „Nu, gospod, zmotili ste se.... Ne, stokrat ne, jaz ne bom na vaši strani.. In čemu brez potrebe tratiti besede; če bi tudi jaz sama bila tako strastljiva, da bi sprejela vlogo, ki ste mi jo nameniti, vendar ne bi vam mogla služiti v ničesar."

„Tu, draga markiza, se nahajate v veliki zmoti! Da vam to dokažem, treba mi je izpustiti le ime mlade deklice, ki jej nameravam položiti pred noge naslov vikomtese de cavaroc"

„Nočem vedeti imena", je odgovorila Pavlina razburjeno.

Jaz pa ravno hočem, da ga izveste.... to je gospica d' Heronville, vaša takoimenovana svakinja".

Pavlina je pri teh besedah prebledela kakor mrlič. Skoro v nezavesti se je umaknila za dva tri korake, dočim so njene sestrice šepetale:

„Matilda!... Matilda:"

„Gospica d' Heronville je mlada in lepa", je nadaljeval Roland z nesramno lahkomišljenostjo, „je dobrega rojstva in dobi vrhu tega doto, ne vem, koliko miljonov, kar tudi ne more škodovati; na kratko, je to v vseh točkah sprejemljiva partija. Ali ne mislite tako tudi vi, gospa markiza?"

najnujnejš življenske potrebščine". S tem pa vendar ne bo še pomagano za bodočnost, kajti, kakor že rečeno, je v zalogah v Trstu le malo moke na razpolago. Treba najti vir, od kje naj se nabavlja moka. Poleg tega je pa tudi pomanjkanje delavcev; treba namreč poudarjati, da je vsled odpoklicanja pod orožje, zaprtih nič manje nego 30 pekaren. Člani pekovske zadruge so se minole nedelje sešli na posvetovanje in so po dolgem razpravljanju o tem perečem vprašanju, sklenili, da zložijo skupaj med zadrugarji svoto 150.000 kron in so v to svrho izvolili komisijo sestoječo iz treh članov. Ta komisija ima potem poslati svojega zastopnika v Italijo ali na Ogrsko, da tam nakupi za rečeno svoto 40 vagonov moke. Glede Italije ni sedaj več upanja, da bi se tam dobila moka, ker je prepovedan izvoz iste iz kraljestva. Morali jo bodo torej iskati na Ogrskem. — Glede mesa naj povemo toliko, da se je v normalnih časih porabilo v Trstu vsaki dan 90 volov in krav in 50 konj, dočim ga je sedaj na razpolago komaj tretjina. V očigled temu je neki zasebnik zaprosil za dovoljenje in mestni odbor je to dovoljenje tudi podelil, da sme prodajati bivolje meso, ki bo sorazmerno tudi nekoliko ceneje. Prodaja tega mesa prične prihodnje dni nekje v ulici Ugo Foscolo.

Razredna loterija. Z ozirom na razna vprašanja razglaša ministrsko predsedstvo, da vsled vojnih dogodkov ne nastopi nobena izprememba v igralnem načrtu razredne loterije. Nista prizadeta ne žrebanje v določenih rokih IV. in V. razreda, ne izplačevanje dobitkov po načrtu. Žrebanje IV. razreda se bo vršilo javno v torek, dne 11. in v četrtek, dne 13. avgusta 1914 v Beethovenovi dvorani na Dunaju I., Strauchgasse 4. Začetek je določen za oba dneva na 8. uro zjutraj. V torek dne 11. avgusta se stresejo pred začetkom žrebanj 4000 zavitkov z zneski dobitkov IV. razreda v kolo dobitkov. Termin za obnovljenje za IV. razred konča na večer 3. avgusta. Do tega dne morejo tisti igralci, ki se hočejo udeležiti žrebanja IV. razreda, dobiti obnovilne srečke IV. razreda, ako plačajo navadno razredno vlogo in predlože srečke III. razreda, pri poslovalnici, kjer so kupili srečke III. razreda.

Še en samomorilni poizkus. 40letni zidar Andrej Petelin, doma iz Sežane, a stanujoči tu v ulici dello Scoglio št. 339, je bil vsled mobilizacije pozvan v aktivno vojaško službo k sanitetnemu oddelku. Ker je pa v nedeljo popoldne nenadoma obolel, so ga odvedli na redarstveni inspektorat v ulici della Muda vecchia. Tu je pa nesrečnež nenadoma pograbil za škarje, ki so se nahajale na pisalni mizi, ter si je ž njimi zadal več ran v vrat. Zdravnik z zdravniške postaje, ki je bil pozvan k njemu na pomoč, ga je dal prepeljati v bolnišnico.

Krvav pretep s tatom. Minole nedelje pozno zvečer se je 22letni Dominik Capolicchio, poznan pod priimkom »tortoia« (jecljavec), ki je doma iz Galežana v Istri in stanuje tu v ulici della Poveretta št. 6, v svrho, da bi kradel, vtihotapil v stanovanje neke Fortunate Casadio v ulici del Pozzo bianco št. 12. V tem stanovanju je bil »tortaia« že pripravil lepo culo obleke, ki jo je bil pobral iz raznih omar, ko je Fortunata Casadio prišla slučajno domov in ga zasačila ter začela vpiti: »Držite tatu!« Capolicchio »tortaia« se je pa — ne bodi len — zapodil vanjo in ji z britvijo zadal precejšnjo rano na desni strani vratu ter se nato spustil v beg. — Fortunato Casadio so morali prenesti v bolnišnico, a »tortaio« so aretirali včeraj, v pondeljek zjutraj ob štirih ter ga spravili na hlad.

Drzen tat. Gospa Ana vdova Dobrilova, stanujoča v ulici Sv. Jakoba št. 8 (Staro mesto), je včeraj prijavila policiji, da, ko se je ona nahajala v kuhinji, se je neznan tat vtihotapil v njeno spalnico in tam ukradel iz odprtega predala neke omare zlato uro in zlato verižico v skupni vrednosti 100 kron, a iz nekega drugega predala srebrno uro, vredno 10 kron.

Naiven lovec ponočnih metuljev, je 47letni železničar Adolf Manias. Ta železničar je predsinočnjim vjel nekega ponočnega metuljčka in ga vzel seboj v svojo spalnico. Ko se je pa zjutraj železničar zbudil, ni bilo metuljčka več pri njem: bil je odletel, a z metuljčkom — ki je bil seveda ženskega spola — je odletela tudi železničarjeva listnica, v kateri je bilo 100 kron denarja.

Dva samomorilna poizkusa. Predvčerajšnjim zjutraj si je 61-letni pijači vdani Marko P., stanujoči v ulici Sv. Mavricija, s kuhinjskim nožem prerezal vrat. Ko so njegovi domači prišli temu njegovemu blaznemu početju na sled, so pozvali na pomoč zdravnika z zdravniške postaje, ki je nesrečneža provizorično obvezal in ga dal potem prepeljati v mestno bolnišnico. — 41letni Anton Peterlin, stanujoči v ulici dello Scoglio št. 308, si je hotel pomagati na oni svet s tem, da si je zapičil v vrat vilice. Tudi njega je dal zdravnik z zdravniške postaje prepeljati v mestno bolnišnico.

Tržaški žepni tat, okradel — tržaškega župana. Anno domini 1914, 9. julija, to je bilo torej ravno včeraj, in sicer ob 9. uri predpoldne, je šel magnificus, župan tržaškega mesta, odv. dr. Valerio po eni glavnih ulic tržaškega mesta. Neki obskuren, da, celo nepoznan tržaški tat, je pa popolnoma pozabil na razliko, ki obstoja med njim in gospodom županom ter je temu poslednjemu uprav brezobrazno kakor tudi tajno segel z roko v žep in mu še brezobrajnejše odnesel iz istega listnico, v kateri je g. župan imel 500 kron denarja, brezplačni listek za vožnjo na openskem tramvaju in mnogo posetnic.

Gospod župan je prijavil dogodek na policiji; rekel je pa, da je ravno tako mogoče, da mu je listnico kdo ukradel, kakor tudi, da jo je izgubil. Vendar je prvo vrjetneje, nego drugo.

Darovi.

— Za ubogo Slovensko, mater petero otrok, rodbina Mervič v Gorici 3 K. — Denar hrani uprava.

Vesti iz Goriške.

Iz Ajdovščine. Z ozirom na notico pod naslovom »Velika nesreča na ajdovski železnici« blagovolite objaviti: »Smrtno ranjeni voznik je umrl in sicer ob 2. uri popoldne. Sod bencina ni eksplodiral. Takoj, ko je prišel sod pod stroj, je dobil luknjo, iz katere se je vlival bencin med vso nadaljno vožnjo, predno se je vlak popolnoma ustavil in šele nato vnel; potemtakem je umljivo, da je bil ves vlak v plamenu, ne le stroja. Ljudje so že med zaviranjem vlaka skakali iz vozov. Ko se je vlak ustavil, sem jaz takoj odklopil prvi stroj in rekel vlakovodji Grilu, naj pahne vlak nazaj od prvega gorečega stroja. Strojevodja Gril je rekel, da tega ne more storiti, ker je vlak pretežek. Skočil je nato na prvi goreči stroj in ga circa 100 metrov odpeljal dalje. Jaz in strojevodja Gril nisva nič poškodovana, ampak nama je plamen samo po »angleško« brke ostrigel. Kurjač Cej je opečen po obrazu in po rokah, posebno po levi roki in vrhu tega ima nekaj notranjih poškodb. S Cirnonom pa ne ne vem, kako je! — S spoštovanjem

Franc Bezjak, sprevodnik.

Splošna mobilizacija je zopet nekoliko poživila goriške ulice. Promet je nekoliko živahnešji, gruče ljudi stoje pred oglasnimi tablami, v splošnem pa vlada mir. Splošna mobilizacija je v Gorici vpoklicala pod zastave razmeroma le malo ljudi, ker večina vojaščini podvrženih je odšla že pri delni mobilizaciji. Patrijotično vedenje prebivalstva je vedno enako vzorno in mirno, kakor se spodobi dobrim državljanom. Z napetostjo pričakuje vse novic iz bojišča in zjutraj se ne vidi skoraj človeka, ki bi ne imel s seboj kateri časopis. Splošna želja vsega prebivalstva pa je, da bo tudi to pot ovenčano avstrijsko orožje s slavo, da ostane naši armadi njen sloves, ki si ga je priborila v sijajnih zmagah, da je železna armada, armada, v katerem taboru je Avstrija.

Opozarjamo vse, da pridno pazijo na vse oglase, ki jih izdajo oblasti. Kdor česar ne razume, naj vpraša kakšnega inteligentnega človeka, ki mu gotovo vse pojasni. Če pa ne dobi tu zadostnega pojasnila, tedaj pa naj se obrne na urad. Za vsako malenkost pa ni treba nadlegovati uradnikov, ki imajo v današnjih dneh čez glavo dela.

Občni zbor Goriškega kmetijskega društva, ki je bil napovedan za 6. t. m. odpade. Kdaj se vrši, naznanimo pravočasno.

Nesreča. V petek je udaril nekega vojaka konj ter mu zlomil s tem nogo. Vojaka, ki ima tudi več poškodb na glavi, so prepeljali v bolnišnico.

Zdravniku dr. Spitzu, ki je padel prejšnjo nedeljo s kolesa, in ki si je s tem pretresel možgane, se boljša zdravje in je upati, da okreva popolnoma.

Kaj pa Gorica? — Po listih čitamo, da se snujejo po dugih mestih na magistratih posebni odseki, ki bodo skrbeli za aprovizacijo mest. Sličen odsek in slično delo za redno aprovizacijo mesta bi bilo tudi v Gorici nujno potrebno in pozivljamo mestni svet, da ukrene potrebne korake. Dobro bi tudi bilo, če bi se tudi za Gorico določile maksimalne cene za živila. Če je to doseglijivo in koristno v drugih mestih, potem tudi v Gorici ne more škodovati.

Druge slovenske dežele.

Otvoritev prve gorenjske razstave v Radovljici pod pokroviteljstvom Njega ekscelence gospoda dež. predsednika bar. Schwarza pl. Staraten, stoječa prva gorenjska obrtna razstava se je danes 1. avgusta brez posebne slavnosti otvorila, ker se je na dan 26. določena slavnostna otvoritev, katere bi se bil udeležil ekscelenca dež. predsednik in visokorodni gospod gr. Chorinsky, radi mobilizacije morala preložiti. Razstava je izredno interesantna in kaže velik napredek obrti na Gorenjskem.

Potrtim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je dne 2. t. m. ob 9. zjutraj nenadoma preminul naš ljubljeni sin oziroma brat

HILARIJ HROBAT

c. kr. sodnik

Zemski ostanki predragega pokojnika se prepeljejo danes v torek 4. t. m. ob 7 zjutraj iz Kopra na domače pokopališče v Dobravljah.

KOPER-DOBRAVLJE, dne 4. julija 1914.

Novo Pogrebno Podjetje, Trst, Corso 47.

Žalujoča družina.

L. TERZON, TRST ulica Sette Fontane štev. 12. - ZALOGA OLJA, JESTHA IN MILA. Najfinejše namizno olje, priporočljivo za one, ki trpe na želodcu. - Steklenica pol litra kron 1·60.

NAZNANILO.

Velika prodaja špeha.

Ravnateljstvo grofa KOVAČEVIČ-A naznanja, da pride v nekaj dneh zopet 2 vagona špeha na prodaj.

Prodaja se vrši Via Ugo Foscolo št. 1

Dr. KORSANO

Specijalist za sifilistične in kožne bolezni

Ima svoj ambulatorij

v Trstu, v ul. S. Lazzaro št. 17, I.

(Palazzo Diana)

Za cerkvijo Sv. Antona novega.

Sprejema od 12. do 1: in od 6 do 7 pop. ženske od 5 do 6 popoldne.

ZDRAVNIK

Dr. D. KARAMAN

specijalist za notranje bolezni in za bolezni na dihalih (kakor: grlo in nos) ordinuje na svojem stanovanju v Trstu, Corso štev 12, Telef. 177/IV od 11½ do 1½ in od 4½ do 5½ pop.

UMETNI ZOBJE

PLOMBIRANJE ZOBOV.

IZDIRANJE ZOBOV : BREZ BOLEČINE :

Dr. J. ČERMÁK V. TUSCHER

ZOBOZDRAVNIK **TRST** KONC. ZOBNI TEHNIK

ULICA CASERMA, 13 II. nad.

Dr. PEČNIK

Dr. PETSCHNIGG

TRST, VIA S. CATERINA ŠTEV. 1.

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni 8—9 in 2—3 in špecijalist za kožne in vodne (spolne) bolezni: 11½—1 in 7—7½

Nikdar - do letos!

Vsled nakupa velikanske partije (2000) moških in otroških oblek, zamorem prodati obleke po nabavnih cenah.

Moderne moške obleke od K 14 naprej
„ otroške „ „ „ 8 „
„ oblečice za otroke od 8—10 let „ „ 3 „
Velikanski izbor blaga za obleke po meri.
(Zadnji uzorci od K 32 naprej.)
Velik izbor delavskih oblek, hlač, spodnjih srajc in drugega perila.
Vse po najzmernejših cenah

Alla città di Trieste

Trst, ulica G. Carducci štv. 40.

Kdor želi svojo sedanjo negotovo in slabo plačano službo zamenjati z boljšo,
kdor išče dobrega in lahkega postranskega zaslužka,
kdor uživa ugled in zaupanje pri svojih prijateljih in znancih,
kdor se ne plaši pred akvizicijskim poslom, če se mu dobro izplača,
ta naj nemudoma sporoči svoj naslov pod „Poštni predal 47", Ljubljana.

:: Dobroznana mirodilnica ::

Iv. Camauli

Sv. Ivan - Trst - blizu Nar. doma

Velik izbor barv — povlak itd.

Zaloga za Trst in okolico redilnega čaja za otroke in odrasle **SLADIN** ter fosfornega apna in tečnega praška za živali. - Telefon 83.

Vsled bližnje selitve tvrdke

GIACOMO MACERATA

Trst, ul. Chiozza št. 7-8

se proda

pohištvo in tapetarije

po nabavnih cenah.

UPORABITE TO PRILIKO! UPORABITE TO PRILIKO!

Odhajanje in prihajanje vlakov:

od 1. majnika naprej

C. kr. državna železnica.

V Pulj (zveza z Rovinjem) in nazaj:
Odhod iz Trsta: 5·00 (B) — 9·10 — 4·45 — 8·21 (B).
Prihod v Trst: 9·37 — 5·41 — 7·09 — 11·24 (B).

V Poreč in nazaj: Odhod: 5·00 — 2·40. Prihod: 12·40 — 9·45.

Do Buj in nazaj: Odhod: 9·15 — 7·50. Prihod: 8·25 — 4·32.

Do (ali iz) Gorice (zveza z Ajdovščino):
Odhod: 5·40 — 7·44. Prihod: 7·25 — 10·10 (iz Jesenic).

Na Dunaj (in nazaj):
Odhod iz Trsta: 7·35* — 8·41 (B)** — 9·05** — 3·56 — 4·42* 5·30† (E) — 6·24* (B) — 10·35.
Prihod v Trst: 7·10* — 9·01** (B) — 11·25† (E) — 4·32† (B) 7·41** (B) — 8·16** (B) — 10·24* (B).

Opazka: * znači: čez Divačo brez zvezde: čez Gorico.
** „ do (ali iz) Berlina.
† „ do (ali iz) Parisa.

Do (ali iz) Beljaka (čez Gorico).
Odhod: 7·30 (B). Prihod: 6·25 — 2·00.

Do (ali iz) Št. Vida na Glini (čez Gorico, Jesenice, Celovec)
Odhod: 12·05 Prihod: 7·00 — 11·07.

Čez Gorico, (Inomost), Solnograd v (Curieh), Monakovo, Pariz, (Berlin), London:
Odhod: 11·05 (B) — 5·00 (B).

Opazka: Med oklepaji znači smer.

Zabavni vlaki ob nedeljah in praznikih
Herpelje-Divača: Odhod: 9·10 — 2·25. Prihod: 9·41.
v Gorico: Odhod: 2·20. Prihod: 9·05.

Južna železnica.

Na Dunaj (zveza z Reko in Zagrebom)
Odhod iz Trsta: 6·10* (B) — 10·15 — 6·10 — 6·35** (B) — 9·45 (B)** — 11·50.
Prihod v Trst: 6·15 — 6·25 (B) — 9·15 (B) — 10·30 — 5·55 — 9·10 (B)

Na Dunaj (samo od 28. junija do 16. julija in od 27. avgusta do 15. septembra).
Odhod iz Trsta: 7·00 (E) (samo I. in II. razred).
Prihod v Trst: 10·00 (E).

* znači: Jedilni vozovi. ** znači: Spalni vozovi.

Do Gradca (čez Ljubljano in Maribor):
Odhod: 2·00. Prihod: 2·15.

Do Kormina: (čez Bivio-Tržič): Odhod: 6·00 (razen nedelj). Prihod: 5·50 „ „

Do Gorice: Odhod: 6·35.

V Italijo.
Odhod iz Trsta: 5·40* (B) — 8·20 (B) — 8·55 (B) — 9·10 — 12·30 — 1·10* — 4·10 — 7·05* — 8·10 (B).
Prihod v Trst: 7·35 — 8·50 (B) — 10·40 (B) 11·40 2·35* — 4·10 — 6·55* — 7·45 — 8·42 (B) — 9·00 (E) — 11·30.

* znači: čez Červinjan — drugi vlaki: čez Kormin.

Zabavni vlaki ob nedeljah in praznikih
do Kormina: Odhod: 2·45. Prihod: 11·17.
do Nabrežine: Odhod: 3·55. Prihod: 7·30 — 7·45.

Opazke: podčrtane številke značijo popoldne; E (ekspresni), B (brzovlaki).

Vozni red parnikov

v Dalmacijo.

	Odhod iz Trsta		Prihod v Trst
Nedelja:	5·00 (Dub.)	Nedelja:	10·30 (L.)
„	10·00 (L.) B.	„	4·00 (Dub.)
Ponedeljek:	8·00 (L.)	Ponedeljek:	6·00 (D.)
„	5·00 (D.)	„	4·00 (L.) B
Torek:	8·00 (L.) B.	Torek:	6·00 (D.)
Sreda:	8·00 (Dub.)	Sreda:	6·00 (L.)
„	3·00 (L.)	„	4·00 (Dub.)
„	5·00 (D.)	Četrtek:	6·30 (D.)
Četrtek:	8·00 (L.) B.	„	4·00 (L.) B.
„	5·00 (D.)	Petek:	7·50 (Dub.)
Petek:	5·00 (Dub.)	„	6·30 (L.)
„	5·00 (D.)	Sobota:	6·30 (D.)
Sobota:	8·00 (L.) B	„	4·00 (L.) B
„	5·00 (D.)		

Opazke: L. znači Lloyd — Dub. Dubrovačka plovitba — D. Dalmatia — B. brzi parnik. — Lloydovi brzoparniki (B) potujejo do Kotora od pomola Sv. Karla nedeljski (10 uri zvečer) do Krfa (Corfù); ostali od pomola Giuseppina. — Parniki družbe „Dalmatia" potujejo do Metkovića, oziroma Korčule od pomola Sanità. — Parniki družbe „Dubrovačka plovitba" potujejo do Dubrovnika od pomola Sanità.

V Istro.

V Pulj (in nazaj):
Odhod: 7·00 — 7·15 (B) — 3·00 (B).
Prihod: 10·30 (B) — 2·30 5·00 (B).

Opazke: B. brzi parniki kateri odpotujejo vsaki dan razen v petek in pristajajo v sledečih lukah: Piran, Poreč, Rovinj in Brioni. — Poštni parnik odpluje vsaki dan (odp. 7·00 — prip. 2·00). — Pristajajo: Izola, Strunjan, Piran, Portorose, Salvore, Umag, Cittanova, Poreč, Vrsar, Rovinj, Fažana in Brioni. — Pomol: Pescheria (Ribji trg).

V Umag (in nazaj):
Odhod: 11·00 — 5·00 — 7·30*
Prihod: 8·30 — 5·00 — 8·20*

* Samo ob nedeljah in praznikih. Parniki odpotujejo vsaki dan in pristajajo v Piranu, Portorose in Salvore. Pomol Pescheria.

V Piran (in nazaj):
Odhod: 10·00* — 6·15** — 7·30 — 8·30†
Prihod: 7·15 — 2·00 — 3·30.

* in Portorose; ** samo ob nedeljah in praznikih; † ob delavnikih in praznikih. — Pomol Pescheria (vsaki dan).

V Koper (in nazaj):
Odhod: 7·45 — 9·00 — 11·00 — 12·10 — 2·30* — 3·00** — 4·00* 5·30 — 7·30 — 3·80**
Odhod: 6·45 — 8·15 — 9·45 — 11·15 — 1·20* — 2·35** — 5·20 6·20** — 7·15 — 8·15*

* samo ob delavnikih. — ** samo ob nedeljah in praznikih. Pomol: Riva Mandracchio.

V Milje (in nazaj):
Odhod: 8·00 — 10·05 — 12·00* — 12·15† — 2·20† 2·30* 2·40† — 3·50* — 5·45□ — 6·00† — 7·15△ — 8·30 8·30□
Prihod: 7·35 — 9·30 — 11·15 — 2·00 — 3·35† — 3·45* — 3·35 5·50† — 7·00△ — 8·00 ✠

* znači: samo ob nedeljah in praznikih.
† „ samo ob delavnikih.
□ „ ob nedeljah in praznikih od 5. majnika.
△ „ ob nedeljah in praznikih do 5. majnika.
✠ „ ob delavnikih do 5. majnika.
Pomol: Riva Mandracchio.

Tržaško obrežje.

V Grljan-Miramar in nazaj. — Parnik „Vida". —
Odhod nasproti Velikemu trgu.
Odhod iz Trsta: 9.15 — 2.45 — 4.15* — 6.30†
Odhod iz Grljana: 12.15 — 3.30* — 5.45* — 8.30†

† znači: ob sobotah, nedeljah in praznikih ob lepem vremenu
* „ ob nedeljah in praznikih

V Tržič (Monfalcone), **Sesljan** (Sistiana) in nazaj.
Odhod: 6·00* — 10·00 — 12·30† — 3·00* — 3·15* — 6·00△ — 8·00.
Prihod: 8·00△ — 9·30* — 2·30 — 7·15* — 10·30† — 11·00*

* znači: ob nedeljah in praznikih — † znači: samo ob nedeljah
△ „ samo v četrtek. — Pomol Sv. Karla.

V Gradež (Grado) in nazaj;
Odhod: 8·00* — 10·00 — 12·00† — 3·00* — 5·00†
Prihod: 7·00 — 2·30* — 3·45† — 8·00 — 9·00*

* znači: ob nedeljah in prazn. — † znači: samo ob delavnikih. Pomol Pescheria.

V Italijo.

V Benetke:

Odhod iz Trsta: (Pomol S. Karla) (Parniki paropl. družbe Tripcovich - „Venezia" in „Graf Wurmbrand") vsaki dan ob 8 zjutraj. (parnik „Venezia") vsako soboto ob 2 pop. in vsako nedeljo ob 5 pop. (parnik „G. Wurmbrand") (Parniki austr. Lloyda „Almissa" in „Metcovich") vsaki dan o polnoči.

Prihod v Trst: (Parniki paropl. družbe Tripcovich) vsaki dan ob 5·45 pop. in vsako nedeljo v majniku ob 10·45, v juniju ob 11·45 po noči. Parniki austr. Lloyda: vsaki dan ob 6 zjutraj. (Ob nedeljah in praznikih po obni izleti.)

V Jakin (Ancona).

Odhod iz Trsta: I. (Parnik G. Wurmbrand družbe Tripcovich) vsaki torek ob 9 zvečer (Pomol S. Karla). II. (Parnik Cyclops družbe Tripcovich) vsako soboto ob 4 pop. (Prosta luka).

Prihod v Trst: I. vsako sredo ob 6 zj. II. vsaki torek ob 6 zj.

Avtomobilne zveze

Trst—Bazovica—Lokev

Odhod iz Trsta: 7·15* — 8·15 — 9·30* — 12·15 — 2·00* — 3·00 — 4·15* — 7·15* — 8·00 — 9·45*
Odhod iz Lokev: 6·00 — 8·30* — 10·15 — 1·00* — 1·45 — 3·15* — 6·15* — 7·45 — 8·45*

* znači ob praznikih. Razun tega bode ozil ob praznikih po po potrebi še en avtomobil tako neposredno za tem, in sicer le do Bazovice, oziroma do Lipice.

ALOJZIJ POVH TRST, Trg Barriera 3

trgovina ur in zlatanine.

Bogata zaloga žepnih nikelnatih, srebrnih ter zlatih žepnih in stenskih ur

SVOJI K SVOJIM! SVOJI K SVOJIM!

in različnih dragocenosti kakor: uhani, zapestnice, zaponke, privески, moške in ženske verižice, prstani itd. — Popravo z dvoletnim jamstvom po nizki ceni.

CENTRALA
V PRAGI
Ustanovljena l. 1868
20 podružnic
17 ekspozitur
Delniška glavnica
K 80,000.000
Rezervni in varnostni zaklad:
K 25,000.000

Živnostenska banka podružnica v Trstu

GRADEŽ otvorjena v poletju ekspoziture redno poslovanje OPATIJA

Izvršuje vse bančne in menjalnične posle.

TELEFON: 2157 — 1078. **Borzna naročila.** TELEFON: 2157 — 1078.

4%
VLOGE NA KNJIŽICE
Rentni davek plačuje banka iz svojega.
Položnice brezplačno na razpolago.

NAZNANILO.

Čast mi je naznaniti slav. občinstvu, da sem odprl popolnoma novo pekarno v ulici Caserma št. 11, katera je preskrbljena z vsakovrstnim blagom. Kruh vedno svež. Najfinejše vrsti moke. Prepečenci, slaščice, mrzle pijače, kakor tudi vino in likerji. Uljudno se priporoča **Alojzij Gulj,** prej na trgu Caserma.)

MALI OGLASI

se računajo po 4 stot. besedo. Mastno tiskane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Poseljniški uradnik zmožen tér izučen išče službo pri posojilnicah ali pri gospodarskih zadrugah. Naslov pove Ins. odd. Edinosti pod št. 895. 895

Odda se takoj urejeno stanovanje. Vprašati v ulici Coroneo 9, III. nad Morosutti. (896

Prenočišče - gostilna - buffet Hinko Kosič Trst ul. Cerradori 15. Vedno na razpolago gorke in mrzle jedi, kakor tudi pristno domače sveto črno vino, teran in druge vrste vina, kakor tudi Dreherjevo pivo. Za obilen obisk se pri oroča H. Kosič. 2333

Dve postelji vzmeti, nove žimnice K 86.— Popolna spalna soba z žimnicami K 290. V. Fonderia 12, I. 2316

„Jama Dimnice v Slivji“. Obiskovalcem se priporoča s skrbno postrežbo, prenočišči in senčnatem vrtom ter z dobrim jedili gostilna Bubnič v Slivji. Lepa pokrajina, primerna za vsake izlete. Postrežba točna. 628

Dve sobi s kuhinjo, vrtom se oddaste v ulici S. Cilino 533, Vrdela. 891

Domača hrana se takoj dobi v ulici Boschetto št. 40, vr. 2 900

Mebllrana sobica odda se takoj. — Ulica Commerciale 9, pritličje. vr ts 32. 909

Trgovski pomočnik v pokoju zanesljiv in pošten išče postranskega zaslužka. Na zahtevo položi kavcijo. Naslov pove Ins. oddelek Edinosti. 892

Meblovana soba z 2 posteljama se odda. — Ulica Sv Frančiška 38, III. nad. vrata 1 pri slovenski družini. 893

Proda se postelja, umivalnik, omara, nočna omarica. — Ulica Tor S. Lorenzo štv. 10, III., vrata 12. 887

Proda se za 3000 K ali v najem se odda za 400 K lepa hiša, ob cesti in 10 minut oddaljena od postaje Duto-lje-Skopo. Več se izve pri Josipu Živic, veleposestnik v Skopo št. 21 (728

SLOVENCI! Podpirajte družbo sv. Cirila in Metodija!!!!!!

Fran Malis

diplomiran krojač na dunajskem strokovnem zavodu za prikrojevanje, z dovoljenjem c. kr. namestn. Trst, ulica Tor San Piero 4.
Podružnica: v Nabrežini.
Krojačnica in velika zaloga sukna. - Obleke po meri. Solidna in vzorna izvršitev po zmernih cenah.

Prodajalnica ur in dragocenosti
G. BUCHER
(ex drug Drag. Vekjeta)
Trst (nasproti prejšnje prodaj. D. Vekjet) Corso št. 35.
Bogati izber zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur. Kupuje in menja staro zlato in tudi srebro z novimi predmeti. — Sprejema naročbe in popravlja vsakovrstne srebrnine, zlatanine, kakor tudi žepne ure.

V dobroznani mesnici
Valerio Demarchi
Trst, Piazza Barriera vecchia 9, Tel. 26-56
se prodaja vedno prvovrstno goveje, telečje in koštrunovo jančje in tudi kokošje meso.
OBRT: Kuhanje govejih vamp, zaloga suših in osoljenih črev ter sličnih izdelkov.
Postrežba na dom. - Zmerne cene.

ARGENTINSKO OLJE

je vrsta najfinejšega olj, kateremu dajo konsumenti prednost radi njegovega izbornega okusa, ki prekaša vsako drugo.
Prodaja se po K 1·12 liter samo v zalogi olja in jesiha
Fran Costantin, Trst, V. S. Lazzaro št. 15
nasproti cerkve Sv. Antona Novega.

M. Remondini

tapetnik

Trst, ul. C. de Rittmeyer 9 priporoča slav. občinstvu svojo delavnico ter zagotavlja točno izvršbo za vsako delo in po zmernih cenah.

IVAN : TORRESANI
TRST, ULICA GIULIA 32, TRST
Prodajalna: železnine in predmetov za domače rabo. Obrtni in poljski predmeti po zmernih cenah.

Oblastveno avtorizovana delavnica
PATRIZIO PITTARO
se je preselila v ul. Giacinto Gallina 6
Napeljava električne razsvetljave, motorjev, telefonov, električnih zvoncev in strelovodov. Zaloga potrebščin. Izbor oglja za električne svetilke. Točna izvršba. - Plačilo na obroke. - Brezplačni proračuni.

CROATIA
Zavarovalna zadruga v Zagrebu. Edina domača zavarovalnica.
Ustanovljena leta 1884. — CENTRALA: Zagreb, v lastni hiši, vogal Marovske in Preradovićeve ulice. — GLAVNO ZASTOPSTVO: Ljubljana, Novisad, Osjek, Reka, Sarajevo.
Podružnica Trstu, ul. Lavatoio 1, II.
Telefon št. 24-94.

Ta zadruga prevzema pod ugodnimi pogoji sledeča zavarovanja:

1. Na življenje.
1. Zavarovanje glavnic za slučaj doživljenja in smrti.
2. Zavarovanje dote.
3. Zavarovanje življenske rente.

2. Proti škodi po požaru.
1. Zavarovanje zgradb, (hiš, gospodarskih zgradb in tovaren.
2. Zavarovanje premičnin, (pohištva, prodajalniškega blaga, gospodarskih strojev, blaga itd.

3. Zaarovanje steklenih šip.

Zadružno imetje v vseh delih znaša	K 2,013.332·66
Letni dobodek premije s pristojbinami	K 1,486.297·56
Izplačane škode	K 5,234.162·96

Sposobni posredovalci in akviziterji se sprejmejo pod ugodnimi pogoji.

Natančneje informacije daje
Podružnica „Croatiae“, Trst, ul. Lavatoio 1, II.
in glavno zastopstvo „Croatie“ v Ljubljani (tvrdka Kmet in Slivar).
Zastopnik za Goriško g. Franc Perko, Gorica, Trgovski dom

SVOJI K SVOJIM!
M. Aite nasledniki
Trst, ulica Nuova 36—38.

Priporočata cenjenim odjemalcem svoji velikanski zalogi vsakovrstnega manufakturnega blaga za poletno sezono po najnižjih cenah, da se ni bati največje konkurence. - Se priporočata kot Slovenca
O. Milič, F. Sušmelj.
SVOJI K SVOJIM!

Mirodilnica
Ernest Violin, Sv. Ivan 1049
(hiša Gašperčič)
Velika zaloga čopičev, firnežev, mineralnih vod, dišav, petroleja itd. - Postrežba točna. - Velika zaloga raznovrstnih barv.

Prva in edina pisarna za vojaške stvari
(koncesijonirana od c. k. namestništva).
TRST, ulica della Caserma 5, II. n.
Daje nasvete in informacije o vsem, kar se tiče novačenja in vojaške službe. Izdeluje in odpošilja vsako vrsto prošenj vojaškega značaja — oproščenje od vaj, enoletno prostovoljstvo, ženitve, dosedanje zakonitih ugodnosti glede presenčne službe, vsprejetja v vojaške šole itd. — Pooblaščena je zastopati stranke pred oblastnijami. — Reševanja hitro in točno. - Uradne ure: Ob delavnikih od 9. predp. do 7. pop. Ob nedeljah in praznikih do 12. opold.

Avtomobil - Universal
FORD 16-20 HP
Novi modeli 1913
Pomnoženo proizvajanje. Znižanje cen.
4 5 sedežev K 4800; 2 sedeža K 4300 Laudale s 6 sedežev 6300. - Popolna oprava Capote s stranskimi zavesami, steklo pet svetilk, generator za acetilenski plin, rog, kilometerski števnik, hitromer. Cene veljajo za voze prosto voznine in colnine v Trstu.
ANTON SKERL
sodnijski izvedenec
Trst, Piazza Carlo Goldoni. Telefon 1734.
Garage: Via dei Bacchi 18. Telefon 2247.

Ni boljšega sredstva za prebavo nego kozarček pristnega

pred ali po jedi!
Za pristni zeliščni destilat se jamči.
Edini dobavnik in založnik za Primorsko in Dalmacijo
VEKOSLAV PLESNIČAR - TRST
ul. Donizzetti 3 - Telef. 126 R II.

Caffé Nuovo
(NOVA KAVARNA)
Trst, Piazza Barriera-Settefontane
Prva udobnost. Bogata izbera časnikov. Prvovrstne pijače. Hladila vseh vrst. Biljardi Seifert, TELEFON 15-81. Poleg kavarni se nahaja tudi izvrsten BUFFET, kjer se prodajajo mrzla jedila, vino in Dreherjevo pivo. Sprejema se naročila na dom. Priporoča se udani
Franjo Abram, lastnik.

Odhajanje in prihajanje vlakov
od 1. majnika naprej.
Časi za prihod, oziroma odhod so naznanjeni po srednje-evropskem času.

C. kr. državna železnica.

Odhod iz Trsta (Campo Marzio).

5.00 B Herpelje, Pula in medpostaje.
5.40 O do Gorice in medpostaje (Ajdovščina).
5.50 M do Poreča in medpostaje.
7.30 O Herpelje-Divača-Ljubljana-Dunaj in medp
7.35 B Gorica, (Ajdovščina) Jesenice - Celovec - Dunaj-Praga-Dečin-Beljak-Berlin-Monakovo in medpostaje.
8.41 B Gorica, Dunaj, Praga, Berolin.
9.05 O Gorica-Jesenice-Celovec-Trbiž-Ljubljana-Beljak-Dunaj in medpostaje.
9.10 O Herpelje, (Rovinj), Pula in medpostaje.
9.15 M le do Buj in medpostaje.
11.05 B Gorica, Celovec, Solnograd, Pariz.
12.48 O Gorica (Ajdovščina) Jesenice-Trbiž-Ljubljana-Beljak-Celovec in medpostaje.
2.40 M do Poreča in medpostaje.
3.56 O Gorica-Jesenice-Trbiž-Ljubljana-Beljak-Celovec-Dunaj.
4.42 O Herpelje (Divača-Dunaj)-(Rovinj) Pula in in medpostaje.
5.30 E (Turški ekspr.) Gorica-Jesenice-Ljubljana-Beljak-Inomost-Monakovo-Pariz in medp.
7.44 M le do Buj in medpostaje.
7.50 O do Gorice in medp. (Ajdovščina).
8.24 O Herpelje (Divača-Ljubljana-Dunaj) Pula in medpostaje.
8.40 B Gorica-Jesenice-Beljak-(Monakovo-Berlin) Celovec-Dunaj-Linec-Praga-Dečin.
10.30 O Gorica, Jesenice, Beljak, Inomost, Monakovo.
Zabavni vladi od nedeljah in praznikih.
9.10 O Herpelje-Divača.
2.25 O Herpelje-Divača.
2.20 O v Gorico.

Prihod v Trst.

6.25 O Iz Dunaja, Solnograda, Celovca, Monakova, Inomosta, Bolcana, Beljaka, Ljubljane Jesenic, Gorica.
7.10 O Iz Dunaja (čez Divačo-Herpelje).
7.25 O Iz Gorice (Ajdovščine).
8.25 M Iz Buj (in medpostaje).
9.01 B Iz Berolina, Draždan, Linca, Dunaja, Celovca, Beljaka, Jesenic, Gorice (Ajdovščine).
9.37 O Iz Pule (Rovigna).
10.10 O Iz Jesenic, Gorice in medpostaj.
11.25 E (Turški ekspres) iz Pariza-Monakovo-Celovca-Dunaja-Linca-Jesenic-Gorice.
12.40 M Iz Poreča in medpostaj.
2.00 O Iz Celovca, Trbiža, Ljubljane, Gorice, (Ajdovščine), Berlina, Draždan, Prage Dunaja.
3.47 O Iz Pule, (Rovinja), Herpelj in medpostaj
4.32 M Iz Buj in medpostaj.
7.00 O Iz Dunaja, Celovca, Beljaka, Trbiža, Ljubljane, Jesenic, Gorice.
7.05 O Iz Pule, Rovinj, Herpelje, Divača, Dunaj.
7.41 B Iz Berolina, Draždan, Prage, Linca, Dunaja, Celovca, Inomosta, Beljaka, Jesenic, Gorice, (Ajdovščine).
9.45 O Iz Poreča, Buj in medpostaj.
8.16 B Iz Berolina-Monakovo-Solnograd-Gorice.
10.24 B Iz Pule (Rovinja), Dunaja (čez Divačo.
11.37 O Iz Dunaja, Celovca, Beljaka, Gorice.
Zabavni vlaki ob nedeljah n praznikih:
9.36 O Iz Gorice.
9.41 O Iz Divače, Herpelj.

Odhajanje in prihajanje vlakov
Južna železnica.

Odhod iz Trsta (Piazza della Stazione)

5.40 B preko Červinjana v Benetke. v Rim, Milan, Videm, Pontebo, Čedad in B do Kormina (Cormons) preko Nabrežine.
6.00 O (Izključno nedelja) v Trbiž.
6.35 O do Gorice preko Nabrežine.
8.10 B v Ljubljano, Dunaj, Reko Zagreb, Budimpešto.
8.20 E v Tržič, Gorico, Kormin, Videm, Benetke Milan, Pariz, London.
8.35 B preko Nabrežine v Kormin, Videm, Milan Rim.
9.00 O preko Kormina v Videm in dalje in O preko Tržiča v Červinjan.
10.15 O v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešto.
12.30 O v Kormin in Videm.
1.10 O preko Červinjana v Benetke-Milan.
2.00 O v Ljubljano, Celje, (Zagreb).
4.10 O v Kormin (se zvezo v Ajdovščino) Videm Milan itd.
6.10 O v Ljubljano, Dunaj, Reko.
6.35 B v Dunaj (Reko, Budimpešto) Ostendo.
7.05 B preko Červinjana v Benetke, Milan, Rim preko Kormina v Videm.
8.10 B v Kormin in Italijo.
8.45 B v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešto
9.43 O v Kormin (se zvezo v Červinjan).
11.50 O v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešto.
Zabavni vlaki ob nedeljah in praznikih:
2.45 O v Gorico.
3.55 O do Nabrežine.

Prihod v Trst.

6.15 O z Dunaja, Budimpešte.
6.25 z Dunaja, Ljubljane, Ostendo in Londona.
7.35 O iz Kormina in Červinjana preko Bivia.
8.50 B iz Italije preko Kormina in Nabrežine.
9.15 B z Dunaja, Ljubljane, Zagreba, Budimpešte in Reke.
10.30 O z Dunaja, Ljubljane in Reke.
10.40 B iz Kormina preko Bivia in B iz Italije preko Červinjana.
11.48 C iz Italije preko Kormina in Nabrežine.
2.15 O iz Celovca, Ljubljane, Zagreba, Reke.
2.35 O iz Italije preko Červinjana.
4.10 O iz Vidma, Budimpešte, Reke, Zagreba.
5.35 O iz Italije preko Červinjana in Nabrežine.
5.50 O (Izključne nedelje) iz Kormina.
6.55 O iz Italije preko Kormina in Nabrežine
7.45 O iz Italije preko Kormina
8.42 B iz Italije preko Kormina in Nabrežine.
9.00 E iz Londona, Pariza, Milana, Benetk Vidma in Kormina.
9.10 B z Dunaja in Budimpešte.
11.30 O iz Vidma preko Kormina in Bivia in iz Italije preko Červinjana.
Zabavni vlaki ob nedeljah in praznikih:
7.30 O iz Nabrežine.
7.45 O iz Nabrežine.
11.17 O iz Gorice.

OPAZKE. Mastne številke značijo popoldne E = Ekspres, O = osebni vlak, B = brzovlak, M = mešanec.

POZOR! Opoldne in zvečer abonement. Zelo ugodno. Izborna kuhinja in budjejeviško pivo (brez glavobola). - Zmerne cene. (Piazza della Caserma) **RESTAVRACIJA - HOTEL BALKAN**

„Tržaška posojilnica in hranilnica“
registrovana zadruga z omejenim poroštvom
TRST, Piazza della Caserma št. 2, I. nad.
(v lastni palači) vhod po glavnih stopnjicah.

POSOJILA DAJE
na vknjižbo 5½%
na menice po 6%
na zastave in amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru.
ESKOMPTUJE TRGOVSKE MENICE.

HRANILNE VLOGE
sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po
4¼%
Večje stalne vloge in vloge na tek. račun po dogovoru.
Rentni davek plačuje zavod sam. - Vloga se lahko po eno krono. - ODDAJA DOMAČE NABIRALNIKE (HRANILNE PUŠICE).

Pošt.-hranilnični račun 16 004. TELEFON št. 952.
Ima varnostne celice (safe deposits) za shrambo vrednostnih listin, dokumentov in raznih drugih vrednot, popolnoma varne proti vlomu in požaru, urejeno po najnovejšem načinu ter jo oddaja strankam v najem po nizkih cenah.
Stanje vlog nad 10 milijonov kron.
Uradne ure: od 9 do 12 dopoldne in od 3 do 5 popoldne. - Izplačuje se vsak delavnik ob uradnih urah.